

اندیشه نیک

به یاد می ماند

کردار نیک

گفتار نیک

به یاد می ماند

به یاد می ماند

خود آموز خط اوستایی

پژوهش:

آرمین کسروی

خط اوستایی

به خطی که اوستا را بدان نوشته اند خط اوستایی یا دین دبیره گفته می شود. خط اوستایی که یکی از کهن ترین، ساده ترین و کاملترین خطهای دنیاست دارای ۴۸ حرف می باشد که ۱۴ حرف آن صدادار و ۳۴ حرف آن بی صدا می باشد. حروف صدادار به طور کامل و مجزا نوشته می شوند و این امکان را می دهند که واژگان با تلفظ دقیق خوانده شوند. همچنین هیچ نقطه و یا نشانه تأکیدی بر روی حروف در متن های اوستایی وجود ندارد و حروف از هم جدا نوشته می شوند و پس از هر کلمه نقطه ای گذاشته می شود. در پایان هر عبارت یا جمله، نشانه 𐬀 قرار می گیرد. این خط از راست به چپ نوشته می شود.

الفبای اوستایی

۱- حروف صدادار

حروف صدادار کوتاه و نویسه فارسی

اوستایی	فارسی	اوستایی	فارسی
𐬀	آ	𐬁	ا
𐬂	ای	𐬃	ا
𐬄	او	𐬅	ا

حروف صدادار بلند و نویسه فارسی

اوستایی	فارسی	اوستایی	فارسی
𐬆	آ	𐬇	ا
𐬈	ای	𐬉	او
𐬊	او	𐬋	آن (آ در بینی)
𐬌	ا (بلند) ئی	𐬍	ا

حروف صدادار کوتاه و بلند و نویسه لاتین

اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین
𐬀	a	𐬁	e	𐬂	u	𐬃	ā
𐬄	i	𐬅	o	𐬆	ā	𐬇	ō
𐬈	u	𐬉	ā	𐬊	e	𐬋	ō
𐬌	ə	𐬍	ī	𐬎	ē	𐬏	ō

- حروف بی صدا و نویسه فارسی

اوستایی	فارسی	اوستایی	فارسی	اوستایی	فارسی	اوستایی	فارسی
𐬀	ب	𐬁	خ	𐬂	ش	𐬃	و
𐬄	پ	𐬅	د	𐬆	غ	𐬇	و
𐬈	ت	𐬉	ذ	𐬊	ف	𐬋	ه
𐬌	ث	𐬍	ر	𐬎	ک	𐬏	ی
𐬐	ج	𐬑	ژ	𐬒	م	𐬓	انگ
𐬔	چ	𐬕	س	𐬖	ن	𐬗	نگ
𐬘	خ	𐬙	ش	𐬚	ن		
𐬛	خ	𐬜	ش	𐬝	و		

حروف بی صدا و نویسه لاتین

اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین	اوستایی	لاتین
𐬀	b	𐬁	δ	𐬂	f	𐬃	h
𐬄	p	𐬅	r	𐬆	k	𐬇	y
𐬈	t	𐬉	z	𐬊	g	𐬋	y
𐬌	t̥	𐬍	ž	𐬎	m	𐬏	ŋ
𐬐	θ	𐬑	s	𐬒	n	𐬓	ŋ
𐬔	j	𐬕	š	𐬖	n̥	𐬗	h
𐬘	c	𐬙	ṣ̌	𐬚	w	𐬛	x ^w
𐬛	x	𐬜	ṣ̌	𐬝	w		
𐬛	d	𐬞	γ	𐬟	β		

کاربرد حرف های با صدا

درس اول

Vowel		
Short		
𐬀	a	As a in abroad

سر - کله	سارَ sāra	 سار (د)
----------	--------------	--

تمرین درس دوم

حرف صدادار این درس را در واژگان زیر جستجو کنید

[illegible]

درس سوم

Vowel		
Short		
ɜ	ə	

۴ حرف صدادار کوتاه (ا) در آغاز و میان واژه می آید.

آرَش (تیر انداز)	اِرْخَشَ ərəxša	
نقره	اِرْزَتَ ərəzata	

همچنین این حرف صدادار بر سر واژگان قرار می گیرد و به آنها شکل منفی می دهد.

ورژین	فایده‌ای.	بی کار - نه ورژنده	فایده‌ای بود.
-------	-----------	--------------------	---------------

تمرین درس سوم

حرف صدادار این درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس چهارم

Vowel		
Long		
f	ā	

حرف صددار بلند و کشیده (ا) به ندرت در ابتدای واژه میآید.

دهان	اِ اَوْنْگَه ēaŋh	 مەسکەدە.
نیرومند	اِمَوْنَت ēmawant	 مەسکەدە.

در وسط و انتهای واژه هم قرار می گیرد.

سخن	سَخَوَار sax ^{wā} ārē	 د د سر بند (۴)
-----	-----------------------------------	---

بد اندیش	دئوش منّه یه dēuš-manahya	 دئوش منّه یه
----------	------------------------------	---

تمرین درس چهارم

حرف صدادار این درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه - دئوش منّه یه

درس پنجم

Vowel		As e in let
Short		
ه	e	

در ابتدای واژه دیده نشده اما در وسط واژه بسیار میاید و در انتهای واژه کمتر قرار می گیرد.

گیسو	گئسو gaesu	 گیسو
ده هزار	بئور baeware	 بئور

و در انتهای افعال هم بسیار میاید.

می ستاییم	یز مئید	یز مئید
-----------	---------	---------

تمرین درس پنجم

حرف صدادار درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید - یز مئید

Vowel		As ei in veil
Long		
ɛ	e	

حرف صدادار (ا بلند) در انتها و میان واژه می آید. و در ابتدای واژه نمی آید.

دیو	دِئَوَ daēwa	
گیتی	گَنْثَا gaēθā	

تمرین درس ششم

حرف صدادر درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس هفتم

Vowel		As o in know
Short		
	<i>o</i>	

حرف صاددار کوتاه **ﺹ** (ﺹ کوتاه) در میان واژه بسیار کاربرد دارد. در ابتدای واژه بکار نمی رود. و بندرت در انتهای واژه دیده می شود.

گاؤ	گائو gao	 گائو
-----	-------------	---

درس دوازدهم

Vowel		As ee in deed
Long		
ē	ī	

حرف صدادار بلند پ (ای کشیده) در همه جای واژه می آید.

آرزو - خوشبختی	ایژ īža	 پ ولعده
دارایی - خواسته	ایشتی īšti	 پ ندم پ

تمرین درس دوازدهم

حرف صدادار درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

پایه دهنده در درجی - پایوه بدو - ایستاده پ - پایوه دوسم - رسد پ پ پ پ پ

درس سیزدهم

Vowel		As ao in extra ao rdinary
Long		
عائ	ā	

حرف صدادار بلند س (او) در ابتدای واژه بسیار کم و بیشتر در وسط واژه می آید.

آفرینش زیان آور و بد	دوژداوئگه duždāṅha	 و دلهو س و نه بد
----------------------	-----------------------	---

حرف های بی صدا

درس پانزدهم

Consonant		
Labial		
	<i>b</i>	

As in English **b**

حرف بی صدای **ل** (ب)

بردن	بَر bar	 بردا
بوییدن	بئود baod	 The Nose بویدا

تمرین درس پانزدهم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس شانزدهم

Consonant		As p in English
Labial		
p	<i>p</i>	

حرف (پ) در همه جايي کلمه ميآيد و کاربرد فراوان دارد.

မေတ္တာဝေဖန်မှု၊ နှစ်ခြင်းမှု၊ နှစ်ခြမ်းကွဲမှု၊ နှစ်ခြမ်းကွဲမှု၊ နှစ်ခြမ်းကွဲမှု။

Consonant		Mostly a final t
Dental		
		

جراحی کردن	کَرَنْتْ karənt	 وس (سجده)
جادو گر	یَاتُومَنْتْ yātumānt	 وس (سجده)

کیش - مذهب	تکیشہ tkaeṣa	 تکیشہ
-------------------	----------------------------	--

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

• နှမနှမနှမ၊ နှမနှမနှမ-ပါးလှပ၊ နှမနှမနှမ

Consonant		
Dental		
		

حرف بي صدا ٦ (ث)

سه	ثرى thri	 ٣ (ثرى)
پسر	پوٲر puθra	 ٤ (پوٲر)

تمرین درس نوزدهم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس بیستم

Consonant		As j in English
Palatal		
ਯ	j	

حرف بي صدا ۶ (ج) در همه جاي واژه می آید. ولي کاربرد کمی دارد.

گریه کردن	جَرَزْ jarəz	
نیرو و قدرت	الْجَنْگَه aojanh	

تمرین درس بیستم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

لَا (بی صدا) فَا (بی صدا) اَلْجَنْگَه (بی صدا) دَرَزْ (بی صدا) دَرَزْ (بی صدا) دَرَزْ (بی صدا)

درس بیست و یکم

Consonant		As ch in china
Palatal		
چ	c	

حرف بی صدا چ (چ) در همه جای واژه می آید

چاه	چات cāt	
چکش	چکوش cakuša	

تمرین درس بیست و یکم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

رَدَزْ (بی صدا) رَدَزْ (بی صدا) رَدَزْ (بی صدا) رَدَزْ (بی صدا) رَدَزْ (بی صدا) رَدَزْ (بی صدا)

درس بیست و دوم

Consonant		
Guttural		
خ	x	As ch in the scotch Lo ch

حرف بی صدا خ (خ)

خر	خَر xara	 خ (بی صدا) د.
خرد دانش‌دانی	خَرَتُو xratu	 خ (بی صدا) د.

تمرین درس بیست و دوم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د. خ (بی صدا) د.

درس بیست و سوم

Consonant		
Aspiration		
ه	h	A strong combination hy

حرف بی صدا ه (خ) در تلفظ صدای (خ) می دهد ولی به نظر می رسد صوتی نزدیک به (ه سخت) داشته باشد. در آخر واژه نمی آید.

نام قبیله ای ست.	خِیَان hyaona	 ه (بی صدا) د.
------------------	------------------	--

تمرین درس بیست و سوم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

درس بیست و هفتم

Consonant		As in the English r
Semivowel and liquid		
	<i>r</i>	

حرف بی صدا (ر) در همه جای واژه می آید.

موی صورت - ریش	ریشہ raeṣha	 ریشہ
جنگل - چوب و درخت	رَزورَ razura	 رَزورَ

تمرین درس بیست و هفتم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس بیست و هشتم

Consonant		
Sibilant		
	z	

حرف صدادار **س** (ز) در همه جای واژه می آید.

زرد	زَيْرِيَّتَه zairita	 زرد (رنگ بد)
-----	-------------------------	---

بز	بوز buza	 زای بـ
----	-------------	---

تمرین درس بیست و هشتم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز بوز

درس بیست و نهم

Consonant	
Sibilant	
ج	ژ
As in the French j	

حرف بی صدا (ژ). بیشتر در میان واژه قرار می گیرد. و در ابتدا و انتهای واژه کاربرد اندکی دارد.

مار-اژدها	اژی aži	 اژدها
دانستن- درک کردن	ژنا žnā	 دانستن

تمرین درس بیست و نهم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

اژدها اژدها اژدها اژدها اژدها اژدها اژدها اژدها اژدها

درس سی ام

Consonant		
Sibilant		
س	س	As s in sister

حرف بی صدا س (س) در همه جای واژه می آید. و کاربرد فراوانی دارد.

سرد	سَرَتَ sarəta	 ددا س
سوزن	سوکَ suka	 ددا وس

تمرین درس سی ام

حرف بی صدا س را در واژگان زیر جستجو کنید.

سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه سوسوسه

درس سی یکم

Consonant		
Sibilant		
ش	شّ	As sh in dash

حرف بی صدا ش (ش) در ابتدای واژه دیده نمی شود.

شتر	أَشْتَرُ uštra	 ددا ش
شش	خَشْوَشْ xšwaš	 ددا ش

تمرین درس سی یکم

၁။ ပုဇွန်လယ်၊ ၂။ ပုဇွန်လယ်၊ ၃။ မြေကွက်လယ်၊ ၄။ မြေကွက်လယ်

Consonant		Another variety of sh
Sibilant		
		

آشامیدن	شَم šam	 پیش غذا •
شهر	شَوئیرَ šōiūra	 پیش از خواب •

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

•နွဲ့၊မလှ၊ညဉ့်•နွဲ့၊၊ညဉ့်၊•နွဲ့၊ညဉ့်၊•နွဲ့၊ညဉ့်၊၊၊

Consonant		More palatal sh
Sibilant		
ش	س	

حرف بی صدا (ش) در نوشته های اوستایی پیش از حرف **𐬯** (ی) قرار می گیرد.

تمرین درس سی و چهارم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس سي و پنجم

Consonant		
Labial		
ፌ	<i>f</i>	

حرف بي صدا ۲ (ف) بیشتر در ابتدا و انتهاي واژه مي آيد.

فراز	فَرَاشَ fraṣ	 ه‌اڤوڤد.
برف	وَفرَ wafra	 واڤده‌اڤد.

تمرین درس سی و پنجم

حرف بي صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس سی و ششم

Consonant		
Guttural		
ک	k	
		As in the English k

حرف بی صدا ک (ك)

کشور	کَرشَوَر karšwarə	 و لایح دایه
کودک	کوتَکَه kutaka	 و ا هم دایه

تمرین درس سی و ششم

حرف بی صدا ک را در واژگان زیر جستجو کنید.

سوسوسه. دایه. و لایح دایه. و سوسوسه. و لایح دایه. و سوسوسه. و لایح دایه.

درس سی و هفتم

Consonant		
Guttural		
گ	g	
		As g in English

حرف بی صدا گ (گ) بیشتر در ابتدا و میان واژه می آید.

بریدن	ثورس θ̥ʁæs	 واکس ها دارد.
-------	---------------	--

تمرین درس چهل و سوم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

واکس ها دارد. واکس ها دارد. واکس ها دارد. واکس ها دارد. واکس ها دارد.

درس چهل و چهارم

Consonant		As h in English
Aspiration		
ه	h	

حرف بی صدا ه (ه) در همه جای واژه کاربرد دارد.

خون	وهُونَ wohuna	 واکس ها دارد.
هنر	هُونَرَ hunara	 واکس ها دارد.

تمرین درس چهل و چهارم

حرف بی صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

درس چهل و پنجم

Consonant		As initial English y
Semivowel and liquid		
y	y	

حرف بي صدا **ڦ** (ي) در سر واژه می آید

شیشه	یام yāma	 وینر سده
جوان	یون yawan	 وینر سده

توجه: در برخي از نسخه هاي اوستا در مواردی بجای حرف **س** (ی) حرف **ه** (ی) آمده است. ولي جز حروف اوستایی نمی باشد.

تمرین درس چهل و پنجم

حرف بي صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

[illegible]

درس چهل و ششم

Consonant		As internal English y
Semivowel and liquid		
ʝ	y	

حرف بي صدا **پ** (ي) در وسط واژه می آید.

درس چهل و هشتم

Consonant		As ng in sing
Nasal		
ᳵ	ᳶ	

حرف بي صدا ک (ڱ)

ده-ايالت ولايت	دښښځهو daiŋhu	 وسلک سځه
----------------	------------------	---

تمرین درس چهل و هشتم

حرف بي صدا درس را در واژگان زیر جستجو کنید.

وسلک سځه دښځه پځه .وسلک سځه دښځه پځه .وسلک سځه دښځه پځه .

خودآزمایی

خودآزمایی ۱

واژگان اوستایی زیر را بخوانید.

پرستیدن ستاییدن	وسرځه	بستن بهم پیوستن	سځه سځه
دادن	وسځه	باریدن	واسځه

خودآزمایی ۲

واژگان اوستایی زیر را بنویسید.

wār	hā	dā	yaz
-----	----	----	-----

خودآزمایی ۳

واژگان اوستایی زیر را بخوانید.

رویدن	𐬰𐬀𐬭𐬀	مهر	𐬨𐬀𐬭𐬀
بغ-خداوند	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	دور	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀

خودآزمایی ۴

واژگان اوستایی زیر را بنویسید.

dūra	baya	miθra	raod
------	------	-------	------

خودآزمایی ۵

واژگان اوستایی زیر را بخوانید.

آموزش	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	قلعه البرز	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀
-------	-------	------------	-------

خودآزمایی ۶

واژگان اوستایی زیر را بنویسید.

taera	sasti
-------	-------

خودآزمایی ۷

واژگان اوستایی متن زیر را بنویسید.

زرتشت zaraθuštra در خرداد haurwatāt روز از ماه فروردین frawaši در

ایران ویج airyana-waejanh در شمال شرقی ایران airyana زاده شد.

خودآزمایی ۸

واژگان اوستایی زیر را بخوانید.

𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀	𐬀𐬭𐬀𐬭𐬀
-------	-------	-------	-------	-------

در میان حرف های پراکنده زیر **زرتشت** به رنگ سبز مشخص شده است شما نام پدر گرامیش پوروشسپ **pōuruša spa** را پیدا کنید.

پوروشسپ
پوروشسپ
پوروشسپ
پوروشسپ
پوروشسپ

واژگانی که در متن مشخص شده اند را بخوانید.

اهورامزدا **سپنتامینتر** **در گاتها**

خداوند در گاتها، داناست او داناترین است، همه چیز را می داند و از گذشته، حال و آینده باخبر است. او رازهای زندگانی را می داند و هر حرکتی را نظاره گر است چه آنهایی که آشکار باشند و چه آنهایی که نهان باشند او برتر از همه چیز و همه کس است. او **مزداسپ** است.

در گاتها در می یابیم که خداوند ایستا و ساکن نیست او خداوندی نیست که کار آفرینش را به پایان رسانیده و تنها راهنمای موجودات به سوی سرنوشتی معین باشد او خداوندی پویاست که با خرد افزاینده اش و اندیشه پیشرواش **سپنتامینتر** بطور مداوم می آفریند و جهان آفرینش را به پیش می برد و با بهترین منش **دانا** از آن محافظت می کند. او این جهان را با قانون راستی **اسپنتامینتر** بنا کرده است. او خود نگهدارنده و مظهر قانون و نظم است **اسپنتامینتر** و خود نیز هرگز از آن تخطی نمی کند. او خدایی است که شهریاری و نیروی خدایش را در جهان برقرار می کند **اسپنتامینتر** و همه چیز را شایسته، بجا و نیک آفریده است که در سایه آن، همه آفریدگان بتوانند در آرامشی نیکو **اسپنتامینتر** بسر ببرند. او خدایی است که هستی و انسانها را به کمال **اسپنتامینتر** می رساند و سپس، آن را جاودانه و جاویدان **اسپنتامینتر** می گرداند. همچنین او در تماس مداوم با کسانی است که می خواهند به صدایش گوش کنند **اسپنتامینتر**.

خداوندی که در گاتها می یابیم جهان را همراه با شادی آفریده و به موجودات آزادی و اختیار داده است. او همانطور که نیروی جنبش و حرارت غریزی **اسپنتامینتر** را آفریده، وجدان **اسپنتامینتر** را نیز آفریده است که خوب و بد را از هم تشخیص دهد بنابراین او برای انسان آزادی اندیشه و آزادی عمل قائل است او این اختیار را به انسان داده که راستی را انتخاب کند یا ناراستی را. دانایی برگزیند یا نادانی. خداوندی که اشو زرتشت در گاتها به ما نشان می دهد خداوندی نیست که خارج از قانونی که این جهان برپایه آن بنا شده است عمل کند **اسپنتامینتر**. کارهای عجیب و غریب انجام دهد یا به کسی به واسطه چیزی امتیاز بیشتری بدهد او خداوند ترسناک، خشمگین، کینه توز و انتقام جو بی میل و حسود نیست او مهربان است او دوستدار و عاشق ماست.

اشم وهو را درست بخوانيد. و سپس آن را بنويسيد.

اَشَمَ . وَهُوَ . وَاهِشْتَمَ . اَسْتِ
 اُشْتَا . اَسْتِ . اُشْتَا . اَهْمَائِ .
 هَيَاتُ . اَشَائِ . وَاهِشْتَائِ . اَشَمَ .

ašēm, wohū, wahištem, astī
 uštā, astī, uštā, ahmāi,
 hyaṭ, ašāi, wahištāi, ašēm,

راستي بهترين نيكي است خرسندي است
 خرسندي براي كسي است كه راستي را براي بهترين راستي بخواند.

خودآزمائي ۱۲

يك بند از گاتها را بخوانيد (هات ۲۸ بند ۲).

اَشَمَ . وَهُوَ . وَاهِشْتَمَ . اَسْتِ
 اُشْتَا . اَسْتِ . اُشْتَا . اَهْمَائِ .
 هَيَاتُ . اَشَائِ . وَاهِشْتَائِ . اَشَمَ .

اي خدای دانا، با اندیشه نيك نزد تو مي آيم
 مرا از راه راستي و درستي، نيكي و بهره هر دو هستي، تني و مينو،
 را ارزاني دار تا يارنام را به اسايش و آرامش برسانم

به روز زامیاد ایزد و امرداد ماه ۳۷۴۲ دینی

۲۴ امرداد ۱۳۸۳ خورشیدی

آرمین کسروی

سرچشمه:

خود آموز خط و زبان اوستایی- استاد هاشم رضی

آموزگار خود باشید پرویز غیبی

یسنا-استاد ابراهیم پورداد

<http://www.iranica.com>
<http://iranianlanguages.com>
<http://www.avesta.org/yasna/yasna.htm>